

6. Hans Christian Andersen: *Lykken kan ligge i en pind*

Teksten er udgivet på dansk første gang i 1870.

1 Nu skal jeg fortælle en historie om lykken. Vi kender alle sammen lykken: Nogle ser den år ud, år ind, andre kun i visse åringer¹, på en enkelt dag, ja, der gives de mennesker, som kun én eneste gang i deres liv ser den, men ser den gør vi alle.

Nu behøver jeg ikke at fortælle, for det ved enhver, at Vorherre sender det lille barn og lægger det i en moders skød, - det kan være i det rige slot og i den velhavende stue, men også på åben mark, hvor den kolde vind blæser; dog enhver ved nok ikke, og vist² er det alligevel, at Vorherre, idet han bringer barnet, også bringer en lykkekage til det, men den lægges ikke åbenlyst³ lige ved siden af; den lægges et sted i verden, hvor man mindst tænker på at finde den, og dog findes den altid; det er det glædelige. Den kan være lagt i et æble; det var den for en lærd⁴ mand, som hed Newton: Æblet drattede⁵, og så fandt han sin lykke. Kender du ikke historien, så bed dem om at fortælle den, som kan den; jeg har en anden historie at fortælle, og det er en historie om en pære.

Der var en stakkels mand, som var født i armod⁶, groet op i armod, og på den havde han giftet sig. Han var forresten drejer af profession⁷ og drejede især paraplyskafter og paraplyringe; men han havde det næppe fra hånden i munden⁸.

"Jeg finder aldrig lykken!" sagde han. Det er en virkelig oplevet historie, og man kan nævne landet og stedet, hvor manden boede, men det er nu det samme⁹.

De røde, sure rønnebær voksede som den rigeste pynt omkring hans hus og have. I den var dog også et pæretræ, men det bar ikke en eneste pære, og dog var lykken lagt i dette pæretræ, lagt i de usynlige pærer.

En nat stormede vinden ganske forfærdeligt; man fortalte i aviserne, at den store diligence¹⁰ blev af stormen løftet op fra vejen og kastet hen som en klud. Sigtens kunne da en stor gren blive knækket af pæretræet.

1. i visse åringer: *på et bestemt tidspunkt.*

2. vist: *sikkert.*

3. åbenlyst: *tydeligt.*

4. lærd: *uddannet.*

5. drattede: *faldt.*

6. armod: *fattigdom.*

7. drejer af profession: *et gammeldags job hvor man drejede eller bøjede forskellige genstande.*

8. næppe fra hånden i munden: *man tjener ikke mange penge på det.*

9. det er nu det samme: *det er lige meget.*

10. diligence: *en firhjulet hestevogn trukket af en hest.*

25 Grenen blev lagt ind i værkstedet, og manden drejede, i spøg, af den en stor pære og så nok en stor, derpå en mindre og så nogle ganske små.

Træet måtte dog engang sætte pærer, sagde manden, og så gav han dem til børnene at lege med.

30 Til livets nødvendighed i et vådt land hører nu rigtignok en paraply. Hele huset havde til fælles brug kun én; blæste vinden for stærkt, så vendte paraplyen sig, ja den knækkede endogså et par gange, men manden satte den straks i god stand igen; dog ærgerligst var det, at knappen, der skulle holde den sammen, når den var slået ned, alt for tit sprang af, eller ringen, der blev sat om den, gik itu.

En dag sprang knappen; manden søgte efter den på gulvet og fik der fat i en af de aller-mindste drejede småpærer, en af dem, børnene havde fået til at lege med.

35 "Knappen er ikke til at finde!" sagde manden, "men den lille ting kan nok gøre samme gavn!" Så borede han et hul i den, trak en lidse¹¹ igennem, og den lille pære sluttede godt i¹² den knækkede ring. Det var sandelig den allerbedste sammenholder, paraplyen endnu havde haft.

40 Da manden næste år skulle sende paraplyskafter til hovedstaden, hvor han leverede den slags, sendte han også et par af de drejede små træpærer med en halv ring om, og bad om, at de måtte prøves, og således kom de til Amerika. Der mærkede man snart, at den lille pære holdt langt bedre end nogen anden knap, og nu forlangte man af købmanden, at alle paraplyer, som fulgte efter, skulle lukkes med en lille pære.

45 Nå, der blev noget at bestille! Pærer i tusindvis! Træpærer på alle paraplyer! Manden måtte tage fat. Han drejede og drejede. Hele pæretræet gik op i de små træpærer! Det gav skillinger, det gav dalere¹³!

"I det pæretræ var min lykke lagt!" sagde manden. Han fik nu et stort værksted med svende og drenge. Altid var han i godt humør og sagde: "Lykken kan ligge i en pind!"

Det siger også jeg, som fortæller historien.

11. lidse: *et smalt bånd der bruges som pynt eller snørebånd.*

12. sluttede godt i: *lukkede tæt til.*

13. skillinger, ...dalere: *gammeldags betegnelse for penge.*

50 Man har den talemåde: "Tag en hvid pind i munden, så er du usynlig!" men det må da
være den rigtige pind, den, som gives os i lykkegave af Vorherre. Den fik jeg, og jeg kan
også ligesom manden hente klingende guld¹⁴, blinkende guld, det allerbedste, det, der
blinker fra barneøjne, det, der klinger fra barnemund, og fra fader og moder med. De læ-
ser historierne, og jeg står midt i stuen hos dem, men usynlig, thi jeg har den hvide pind
55 i munden; fornemmer jeg nu, at de er glade ved hvad jeg fortæller, ja, så siger jeg også:
Lykken kan ligge i en pind!

14. klingende guld: *guldpenge man kan høre klinge. Et udtryk for at man er rig.*